

انجمنی که برای کارهای ملی است تا حاضر شوند.
رئیس - قرار است فردا دو ساعت بظهور
مانده اعضای آن انجمن حاضر شده در این باب
گفتگو نمایند.

خلاصه وقایع و مذاکرات روز شنبه ۲۷ شهر صفر المظفر دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز شنبه ۲۷ آبان سید
محمدتقی قزاقی نوبختی و قرار شد نظام نامه بامی
قزاقی خود و مطرح مذاکره خود.

قبل از شروع در خواص نظام نامه بامی چند نفر
از وکلاء چنین عنوان کردند که در نمره (۶۶)
روزنامه مجلس مکتوبی بعنوان (مکتوب کرمانشاه)
درج شده و در آن مکتوب عبارتی باین طور نوشته
شده (آقا محمد مهدی پیشناز گفت این مجلس باید
بسی دلاور و برقرار باشد که اگر حکومت باشد مانع
از اجرای احکام شوند صریحاً و بر ملا باید مدعی شد
این حاکم و آن پادشاه را بنیضاً و حتی اگر مجلس
برای تهران هم به توقف شود این مجلس ما باید
برقرار باشد) هیچ بی سواد بیمهری چنین عبارت را
نمیگوید و نمی نویسد و حتی هیچ مملکت جمهوری هم
نسبت بر رئیس مضمخ خودشان چنین اظهارات نمیکنند
نامش خورده این همان طور که حقوق ملت را حفظ
می نمایند باید حفظ حقوق دولت را هم بکنیم باید
معلوم شود نویسنده و گوینده این عبارت کی است
و چرا چنین مکتوبی را در روزنامه درج
کرده اند بعضی تصدیق کردند بعضی گفتند باید
روزنامه علوم نوشته شود که از مدیر محترم
روز نامه این تحقیقات بشود یکی دیگر از وکلاء
چنین تقریر کرد که اولاً باید تحقیق شود
که این مکتوب امضا دارد یا ندارد و نویسنده
و گوینده این عبارت معین شده بمجازات برسد
و نیز مدیر روزنامه مسئول است که باید این گونه
عبارات را اصلاح نمایند پس از مختصر مذاکره
و گفتگو قرار شد شرحی از طرف مجلس محترم
بوزارت علوم نوشته شود که در این خصوص بامیر
روزنامه گفتگو نمایند و بعد عنوان شد بعد از
نوشته شدن بوزارت علوم و تحقیقات ایشان آیا
نباید این مکتوب در همین روزنامه تکذیب شود
اکثر تصویب نموده گفتند باید مقاله در تکذیب
و رد این مکتوب نوشته شده در همین روزنامه
(مجلس) درج گردد سپس عنوان شد که قرارداد
نطق و مذاکرات و کلا در روزنامه باسم درج نشود
چنانچه در همین نمره (۶۶) بهمان طور نوشته
شده ولی باز در نمره های بعد از نمره (۶۶)
نطق ما باسم درج شده در این خصوص نیز باید
بمدیر روزنامه تأکید شود که دیگر نطق ما باسم
نوشته نشود بعضی گفتند در این باب باید اخباری
شود بعضی گفتند محتاج برای نخستین مرتبه متفق القول
مستند جواب داده شد که عموم و کلا در این
خصوص متفق الرای نیستند و جمعی مستند بیکویند
باید نظام باسم درج شود در این صورت باید اخباری
شود اگر رای گرفته نشود محل ابراد خواهد شد
و بعد یکی از وکلاء اظهار داشت که روز نامه
ترقی نطق مجلس را باسم مینویسد و انگهی بعضی
نویسندگان هم معلوم نیست که از کلیات ترجمه شده در

روزنامه خود درج مینماید و هرام هم ملتفت نیستند
که آیا ترانین در مجلس تصویب شده یا اینکه مدیر
روزنامه ترقی از خود نوشته است آنوقت اسباب
شبهه خواهد شد باید جلوگیری شود گفتند باید در
این خصوص هم بوزارت علوم چیزی نوشته شود
و در این موقع شروع بقرائت نظامنامه بلدی شده
چون دفعه دوم قرائت نظامنامه و نوبت مباحثه و
تنتیج بود فصول و موادی که خواننده شهر کسی ابرادی
داشت اظهار نموده مباحثه و مذاکره بعمل آمد در
دفعه سیم که خواننده میشود اخذ رای خواهد شد

خلاصه وقایع و مذاکرات روز شنبه ۲۹ شهر صفر المظفر ۱۳۲۰ دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز پنجشنبه ۲۷ را آقای
حاج سید نصرالله قزاقی کردند و قرار شد نظامنامه
انجمنهای ایالتی قرائت شده تصویب و اخذ رای
شود قبل از شروع بقرائت نظامنامه یکی از وکلاء
چنین عنوان نمود که چند نفر از موکلین پسند قسم
داهند قبل از خوانده شدن نظامنامه چند فقره مطلب
است سؤال نمایم یکی اینکه قرار بود هیئتی از
وزرا و وکلاء تشکیل یابند در یکی از اطاعتای همین
عبارت هفته دو سه روز حاضر شده در امورات
ملکتی مذاکره و مشاوره نموده تدارک کار برای
مجلس نمایند چه شد؟

(جواب داده شد هنوز اقدامی نشده ولی وزیر
علوم اینجا بودند در این باب گفتگو شد قرار شد که
اقدام شود)

یکی دیگر در باب حضور آصف الدوله جهت
رسیدگی و استرداد اسرا جواب چه بفرمایند؟
(جواب داده شد که یادداشت شده بوزارت داخله
در این خصوص اظهار شود یکی از وکلاء اظهار داشت
چند روز قبل کادر این باب مذاکره میان آمد قرار شد
آصف الدوله اینجا حاضر شده با حضور وزرات عدلیه
با چند نفر بجز طرف ایشان در مذاکره علیحدت رسیدگی و
تکلیف معلوم شود.

یکی دیگر اینکه آصف الدوله دوم مجلس اظهار
داشت که سلطنت ایران مشروطه شده بمن ربطی
ندارد من از استبداد خود دست برنمیادام دیگر
اینکه فرمان تیولی از قراریکه شنیده شده در این
روزها بهمه رسیده است.

آقای امیرزاد سید محمد مجتهد اما آصف الدوله
مکرر بمن پیام داده است که من حاضر در هر جا که
بگویند حضور بهم رسانیده آنچه بگردن من وارد
نیاروند از همه برآیم در این صورت اوشخص عاقلی
است نباید چنین حرفی زده باشد البته اگر چنین
اظهاری نموده باید جزای او را داد اما در خصوص
فرمان تیول معلوم نیست که تیولان برگشت شده
باشند جمعی جواب دادند چرا لایحه قانونی از برای
صحه همایونی فرستاده شده بعد چنین عنوان شد
سردار مقیم لاریجانی که سابق حکومت استرآباد
را داشت در مسئله اسرا اطلاع کامل دارد و راه
استرداد آنها در دست او آسان است خوب است
وزارت داخله در مجلس حضور بهم رسانیده و ادراهم
بخواهد که در این خصوص گفتگو شده قرار
گذاشته شود و شاید قبیل لاریول دادن راه دیگری

داشته باشد جواب داده شد که این فقره بول لازم
دلرد و یکی دیگر از وکلاء اظهار نمود که تحال
چند فقره لایحه قانونی از باب برگشت تیولان
و غیره برای صحه همایونی فرستاده شده
هیچ نتیجه نداده و فعلاً هم ارباب تیول مثل سابق
رفتار مینمایند.

(در این موقع شروع بقرائت نظامنامه انجمن
های ایالتی شده چون دفعه سیم و نوبت تصویب و
اخذ رای بود تا نصف بیشتر که قرائت شد در فصول
و مواد آن آنچه لازمه مذاکره و دقت بود بعمل
آمده و تصویب نمودند)

آقای سید عبدالله مجتهد - در باب
آصف الدوله و متظلمین خراسان قرار بود اینجا
یا در دیوانخانه یا جای دیگر حاضر شده و
مطالب خود را ثابت نموده رسیدگی شود چه
شد؟ جواب داده شد که قبل از آمدن آقا در اول
مجلس مذاکره همین مسئله میان آمد قرار شد
بوزارت داخله چیزی نوشته شود که چه اقدام نموده
یکی از وکلاء اظهار داشت قریب پنجاه روز است
که این مسئله عنوان شده و اتصالاً یادداشت نموده
بوزارت داخله اظهار کرده اند جواب داده است
که رسیدگی میشود با بطور باشد چه نتیجه خواهد داد
آقای سید عبدالله اظهار کردند این دفعه اکید نوشته شود
که اگر تا مجلس آتی آصف الدوله حاضر نشود
آنوقت عزل او را حکماً از مجلس حضرت پادشاه خواهیم
خواست بعضی اظهار داشتند چه ضرر دارد بوزارت
داخله بطور نوشته شود که مجلسی در دیوانخانه
معین شده و چند نفر هم از وکلاء در آنجا بجهت
نظارت حاضر گفته رسیدگی باین کار نمایند بعضی
جواب دادند همانطور که آقا فرمودند صحیح است
بعضی گفتند باید در همین مجلس رسیدگی شود
بعد عنوان شد که باید مدت معین شود که وزارت
داخله ملزم شده اقدام نمایند گفتند تا روز شنبه
گفته شد تا روز شنبه وقت کم است

آقای سید عبدالله بهم بقدر تا روز شنبه شروع
به رسیدگی نمایند عیب ندارد اما از باب کمی وقت
مجلس مردم بما خیلی صدمه زده و اتصالاً میگویند
که مجلس خوب کار نمیکند و حق هم با مردم است
درست ملاحظه نمایم مجلس روزی یکساعت بیشتر
کار نکرده باید فکری نمود که لافاقل روزی پنج
ساعت وقت صرف کار شود در این موقع یکی از
وکلاء چنین بیان کرد که در این خصوص مدتی
بود میخواستیم اظهار نمایم ولی موقعی بدست
نیامد چون امروز موقع بدست آمده عرض میکنم
که ما وکلاء هنوز معنی اصلی وکالت را نمیدانیم
وکیل ملت باید تمام اقوام و کسان و پسر و برادر
خود را فراموش کرده و از هر منفعتی که دارد دست
کشیده جز کار کردن برای ملت کار دیگری برای
خود فرض نکند باین ترتیب که روزی یکساعت یاد
ساعت بنشینیم بعضی هم که در مجلس یا بازده مجلس
نایمند اند هیچ اعتنا نکرده و نیرسیده ایم که جهت
دارد چند روز قبل که قانون گذاشتند بکنند نمیتواند
مشغول دو کار در دو اداره مختلفه باشد و من در
خصوص وکلاء گفتیم که نباید مستخدم دولت باشند
گفتند نمیتواند و حال آنکه این مسئله در مجلس ما
هست اگر چه تجار هم کار دارند ولی آنها میتوانند
وقت مجلس بیکطرف را معین نمایند که بامور ایشان
رسیده کی نماید و خودشان در مجلس حاضر شوند و